

vilde føre til, at mange flere end hidtil vilde gaa den læsende Vej og tage Eksamen. Men det forhindrer Ændringsforslagene paa ingen mulig Maade. Naar man indretter sig, saaledes som Ændringsforslagene anvise og navnlig efter det norske System, tror man da, at det vil føre til, at færre tage Eksamen? Hvis man en Gang ender med at faa fremmede Sprog indførte i vor Folkeskoles øverste Klasse, tror man saa, at færre ville tage Eksamen? Jeg tror, at mange flere ville gøre det, jeg tror, at det vilde være en fortrinlig Vej til at lokke endnu mange flere ind paa den læsende Vej. Naar man altsaa taler om at lokke Folk ind paa den læsende Vej, er det i alt Fald ikke Vejen til at forhindre det, at vedtage disse Ændringsforslag, de ville ikke hindre nogen i den Henseende. Jeg maa for øvrigt sige, at jeg tror ikke, at Lovgivningsmagten skal være saa ivrig for at stille Hindringer op her, det maa man lade Befolkningen selv afgøre. Vi sidde jo ikke her og overveje, om man ikke skal hindre en Del Menne-sker i at uddanne sig til Skomagere, fordi der muligvis bliver for mange Skomagere her i Landet. Det er der vist ogsaa for Tiden, det har vistnok netop vist sig, at denne Næringsvej ikke har været saa heldig, men det befatte vi os jo ikke med, det maa Befolkningen selv passe, og saaledes mener jeg ogsaa, at det maa være heldigst, at vi lade Befolkningen selv passe, hvem der skal læse og hvem ikke, det ordner sig nok, uden at vi kunne gøre Sagen bedre ved at vedtage Forhindringer i den Henseende. Men vilde vi vedtage Forhindringer og gøre noget for, at ikke saa mange skulle gaa den læsende Vej, saa er det ganske vist ikke den Vej, vi skulle gaa, som her foreslaas, eller som Ændringsforslagene stille frem, saa skal man simpelthen indføre Bestemmelser, som gør Skolen urimelig meget dyrere end hidtil, saa at det kun bliver de velhavende, der kunne sætte deres Børn i Skole, og skærpe Fordringerne mere end hidtil, f. Eks. ved at kræve Sprog allerede paa det tidligste Alderstrin, saaledes at det ikke bliver mange fattige Folk eller Folk, der bo ude paa Landet, hvis Børn kunne faa Adgang til disse Skoler, saa vil der ikke blive uddannet saa mange som før. Men jeg mener ikke, at det vilde være nogen heldig Fremgangsmaade, jeg tror, at det er heldigst, at ogsaa Smaafolks Børn kunne faa Adgang til Skolen, at ogsaa Børn, der begynde med at gaa i Folkeskolen, hvis de vise sig fortrinligt begavede og have sær-

ligt Anlæg til saadant Arbejde, kunne gaa denne Vej.

Jeg kommer saa til Ændringsforslagene angaaende Sløjdsundervisningen. Alt hvad det ærede Medlem for Sønder sø (Mads Larsen) sagde om Sløjdundervisningens Fortrinlighed for Skolen, kan jeg underskrive, i den Henseende er der slet ingen Uenighed mellem os. Jeg tror, at Sløjdundervisningen har sin berettigede Plads i Skolen, men Striden her gælder jo ikke om Sløjdundervisningens Fortrinlighed eller Ikke-Fortrinlighed, og jeg har i øvrigt ikke hørt nogen her i Salen udtale sig imod Sløjdundervisningen. Det, det gælder om, er, om man ved Lov vil fastslaa, at Sløjdundervisning skal indføres i alle vore Skoler paa engang. Det er jeg betænkelig ved, jeg kan ikke overse Rækkevidden deraf. Jeg ved fra min Rigsdagsvirksomhed, med hvor stor Omhyggelighed man f. Eks. i Finansudvalget sidder og undersøger de forskellige Poster, en Post paa 1,000 Kr. kan volde mange Vanskeligheder og give Anledning til store og lange Overvejelser. Her vilde man saa ved en Afstemning indføre et Fag, som sikkert vil kræve mange Tusinde Kroners Udgift, hvor mange er jeg i Øjeblikket ikke i Stand til at angive. Jeg ved nok, at der foreligger i saa Henseende en Kalkule fra Forstanderen for Sløjds skolen, men den er ikke nærmere prøvet, og jeg har ikke krævet Oplysninger ind fra Latinskolerne, om den passer. Men selv efter den vil det blive mange Tusinde Kroner, som det vil koste, og det er jeg, som sagt, noget betænkelig ved pludselig paa en Gang at slaa fast her uden nærmere Undersøgelse. Det er Grunden til, at jeg ikke har ment at kunne gaa med til Forslaget om, at Sløjdundervisning skulde være paabudt, den kommer til at staa, ligesom der staa adskillige Fag i Loven om Folkeskolen, og ligesom det ved disse Fag viser sig, at de efterhaanden blive tagne op omkring i Folkeskolerne, saaledes antager jeg ogsaa, at det vil vise sig med Sløjdundervisningen, og jeg skal gerne for mit Vedkommende være med til at optage Sagen til Overvejelse Aar efter Aar, om Loven maatte blive vedtagen, og ogsaa, selv om Loven ikke maatte blive vedtagen, saaledes at man indfører det paa noget mere langt Maal ved en eller to Skoler om Aaret. Man har da ogsaa den Fordel, at man faar flere veluddannede Lærere at vælge imellem.

Dernæst er der stillet et Ændringsforslag under Nr. 6 om desuden at ind-